

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף קליטת עלייה

מבדק איתור למשתתפים בתכנית "משעולים"

לתלמידי כיתות ה' – ו'

שם התלמיד/ה : _____

הכיתה : _____

שם בית – הספר : _____

היישוב : _____

דגל, דגל

עפ"י אליק מישורי "חלונות ה-ו", 1997, עמ' 16-17

(1) לכולנו יש כבוד לדגל. כי הוא בעצם מסמל את המדינה שבה אנו חיים. כל אחד יודע כי דגל המדינה מורכב מרקע לבן שעליו שני פסי תכלת, מתוחים לכל אורכו וביניהם מגן דוד. אך אם נתבונן בו מקרוב ונבדוק כל אחד מהמרכיבים שלו, ניווכח שכל אחד מהם מסמל משהו אחר, ויחד הם (5) מסמלים לנו משהו יפה ועמוק שאולי לא שמנו אליו לב קודם לכן.

ה"מגן דוד"

ה"מגן דוד" המופיע על דגל המדינה, הוא מעין כוכב המורכב משני משולשים המשולבים זה בזה. ולמה בעצם, אנחנו מכנים את הצורה בשם "מגן דוד"? אגדות שונות מספרות כי לדוד המלך היה מגן פלאי העשוי זהב טהור ועליו (10) היו חרוטים שמות של מלאכים. בזכות מגן זה ניצל עם ישראל במלחמותיו.

בשנת 1897 התכנסו מנהיגי העם היהודי מכל העולם לקונגרס (אסיפה) הציוני הראשון כדי להצהיר על שאיפותיהם להקים בית ליהודים בארץ ישראל.

(15) כאשר רצו המנהיגים לקשט את הבמה, הציעו כמה מהם ליצור דגל בעל רקע לבן, באמצעו מגן דוד ומעליו ומתחתיו פסי תכלת. המגן דוד היה סמל מוכר לכולם. אך מהיכן נלקחו הפסים?

הפסים

באחת משיבות ההכנה לקונגרס היו כל המנהיגים עטופים בטליתות. (20) מספרים כי אחד מהם קם ואמר: "הרי יש לנו כבר דגל – זוהי הטלית שבה מתעטף היהודי בשעת תפילתו!" ואכן, על טלית התפילה מופיעים פסים (אמנם לא תמיד בצבע תכלת).

תפקידם הסמלי של פסי התכלת שבטלית בא להזכיר ליהודי המתפלל את מצוות התורה.

(25) ומהו הצבע הלבן? מאז ומתמיד נחשב הצבע הלבן לצבע המסמל טוהר. הכוהנים שהיו בית המקדש לבשו לבן בימי חג ומועד. כאשר קמה מדינת ישראל החליטה הממשלה לאמץ את הדגל שעליו הוחלט בקונגרס הציוני הראשון, ולקבל אותו כדגלה הרשמי של מדינת ישראל הצעירה.

ענו על השאלות:

1. היכן אפשר למצוא את הטקסט שקראתם?
(הקיפו את התשובה הנכונה.)

א. במילון

ב. באנציקלופדיה

ג. בתורה

ד. באטלס

ניקוד מורה: _____

2. מדוע נבחר מגן הדוד לסמל של היהודים?

ניקוד מורה: _____

3. בשורה 4 כתוב: "כל אחד מהם". למי הכוונה במילה
"מהם"? הקיפו את התשובה הנכונה.

א. לדגלים

ב. לפסים

ג. לסמלים

ד. למרכיבים

ניקוד מורה: _____

4. השלימו את המשפטים :

ממשלת ישראל _____ לאמץ את הדגל שעליו _____
בקונגרס הציוני הראשון.
לדגל רקע לבן המסמל _____ . לדגל פסי תכלת המזכירים _____
מצוות התורה. במרכז הדגל נמצא מגן דוד שבזכותו ניצל _____

ניקוד מורה: _____

5. איזו מילה מהמילים הבאות מופיעה במילון אחרי המילה דגל ?
הקיפו את התשובה הנכונה.

א. דָּלַג

ב. דָּבַר

ג. דָּאָג

ד. דָּבַק

ניקוד מורה: _____

6. שמו של הטקסט שקראתם עתה הוא "דגל, דגל".

א. הציעו שם אחר לטקסט: _____

ניקוד מורה: _____

ב. מדוע בחרתם בשם הזה?

ניקוד מורה: _____

7. פרקו את המילים לפי הדוגמה.

דוגמה: בשורה 12 כתוב "מלחמותיו".

במקום המילה "מלחמותיו" אפשר לכתוב: המלחמות שלו.

א. בשורה 14 כתוב "שאיפותיהם".

במקום המילה "שאיפותיהם" אפשר לכתוב: ה_____

ב. בשורה 16 כתוב: "אמצעו".

במקום המילה "אמצעו" אפשר לכתוב: ה_____

ג. בשורה 29 כתוב "דגלה".

במקום המילה "דגלה" אפשר לכתוב: ה_____

ניקוד מורה: _____

8. מהי המטרה העיקרית של הטקסט? הקיפו את התשובה הנכונה:

א. לתאר את הדרך שבה נוצר דגל ישראל.

ב. לשכנע את יהודי התפוצות לבחור דגל למדינת ישראל.

ג. להסביר מדוע יש מגן דוד במרכז דגל ישראל.

ד. לתאר את הבמה בקונגרס שעליה הוצב דגל ישראל.

ניקוד מורה: _____

9. בשורה 20 כתוב:

”הרי יש לנו כבר דגל – זוהי הטלית שבה מתעטף היהודי בשעת תפילתו!”

מהו תפקיד המירכאות? הקיפו את התשובה הנכונה.

א. לציין הדגשה

ב. לציין ציטוט מן המקורות

ג. לציין שם

ד. לציין דיבור ישיר

ניקוד מורה: _____

10. איזה משפט ניתן להוסיף לטקסט אחרי שורה 6?

א. הדביקו את ”מגן הדוד” בין שני פסי התכלת.

ב. דוד מלך ישראל-חי חי וקיים!

ג. ממה מורכב ה”מגן דוד” המופיע על דגל המדינה?

ד. במוסדות ממשלתיים וממלכתיים יש חובה להניף את הדגל.

ניקוד מורה: _____

ב ה צ ל ח ה !!!

סה”כ ניקוד במבחן: _____